

regler og bindende aftaler for miljø og arbejdstagerrettigheder osv.

Man må jo sige, at demonstranterne fik sat fokus på et problem, men at deres budskab var relativt uklart. Mange var oprigtigt bekymrede for, hvad frihandelsreglerne og globaliseringen betød for fattige mennesker i de fattigste lande i verden, hvad frihandel betød for miljøet, hvad frihandel betød for arbejdstagerrettigheder, og det er en bekymring, som vi i SF deler. Men det er jo også en kendsgerning, at mange af demonstranterne i realiteten støttede en protektionistisk dagsorden, i virkeligheden ønskede man langt hen ad vejen fra amerikansk side at støtte forældede virksomheder og beskytte dem mod konkurrence udefra under dække af miljøregler og beskyttelse af gammeldags produktionsmetoder. Så samlet set må man sige, at diskussionen er relativt sammensat og besværlig.

Nu er der indkaldt til en 4. ministerkonference, som kommer til at finde sted i det kommende efterår i Qatar, og spørgsmålet er, om man der eller først senere er i stand til at sætte gang i en ny runde.

Danmark har udmærket sig ved at være relativt dynamisk og fremsynet i sin indsats på området. Danmark har fremsat mange gode krav og har været med til at præge dagsordenen, og det er vi fra SF's side indstillet på at Danmark fortsat skal gøre. Men spørgsmålet er selvfølgelig, hvad det er for en dagsorden, som kan bringe forhandlingerne videre, og som samtidig kan fremme de politiske målsætninger, som vi har, om hensyntagen til de fattige lande, bedre miljø, bedre arbejdstagerrettigheder, beskyttelse af arbejdstagere osv. Og der er nogle ting, vi skal have sat fokus på. Det håber jeg debatten i dag vil medvirke til.

For det første er der landbrugsstøtten. Det er en skændsel, at de rige lande taler om frihandel, samtidig med at vi opretholder en landbrugsstøtte, som i den grad gavner vores eget erhvervsliv og holder fattige lande ude. Vi giver en massiv støtte til vores egne landes erhverv og ser bort fra, at fattige lande har mulighed for at komme ind på verdensmarkedet. Det handler om patenter. Det handler om miljøregler. Det handler om Marrakech-løftet osv.

Jeg ser frem til en konstruktiv debat.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Mogens Lykketoft):

Globaliseringen rummer mulighederne for øget økonomisk vækst og øget velfærd, men globaliseringen indeholder også risikoen for øget ulighed mellem lande og mellem befolkningsgrupper i de enkelte lande. Håndteringen af denne risiko for større ulighed, det at gå op imod den, er en af de største politiske udfordringer, vi står over for. I den sammenhæng spiller handelspolitikken en vigtig rolle. Det er regeringens opfattelse, at vi kun gennem en styrkelse af EU og af verdenshandelsorganisationen WTO vil have mulighed for at styre globaliseringen i den retning, vi ønsker. Det er derfor regeringens ønske, at der på WTO's 4. ministerkonference i Qatar til november i år skal igangsættes en ny runde af handelspolitiske forhandlinger.

Det internationale samfund kan lære meget af forhandlingssammenbruddet på WTO's sidste ministerkonference i Seattle i december 1999. En af hovedårsagerne til, at Seattlekonferencen brød sammen, var, at udviklingslandene ikke i tilstrækkelig grad blev inddraget i forhandlingerne. En anden grund var, at ministerkonferencen var dårligt forberedt i Genève. De indledende drøftelser var lagt for ambitiøst op, og rollerne mellem generaldirektøren og WTO's generelle råd var uklart defineret. Desuden demonstrerede Seattlekonferencen, at WTO's arbejde er for lukket, og at der ikke tilstrækkeligt tages hensyn til den stigende og helt indlysende interesse, som det omliggende samfund har i at blive inddraget i de stadig vigtigere handelsforhandlinger. Og endelig blev det udslaggivende, at der var manglende fodslag mellem EU og USA som de to største handelsspillere i verden.

Forhandlingssituationen efter Seattle er desværre ikke blevet meget bedre. Der er fortsat store forskelle i de forskellige landegrupper holdninger til en ny runde. Arbejdet i Genève skrider kun langsomt frem, og de godt 6 måneder, der er frem til Qatarkonferencen, er kort tid, når over 140 lande skal blive enige om et oplæg.

EU vil naturligvis være en af de væsentligste aktører i de kommende måneders drøftelser. Det er derfor vigtigt, at Danmark fortsat kan spille en aktiv rolle i EU på baggrund af et mandat, som har bred opbakning i Folketinget. Det forhandlingsmandat, som EU lagde sig fast på forud for Seattle, var set med danske øjne meget tilfredsstillende.